

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary - Cultural

ادبی - فرهنگی

سمیع الدین افغانی
سوم دسمبر ۲۰۱۱

سمیع الدین افغانی

انځورپزه شاعري

محترم لوستونکو!

دایوه څرگندحقیقت دی چې په بشری نړۍ کې علم او تخنیک ورځ په ورځ ډېر مخ تګ په حال کې دی او نړۍ وال په مختلفو برخو کې د نوی اکتشافاتو شاهدان دي چې بشردعلم، فرهنگ او ادب په برخه کې هم لازمی لاسته راوړني درلودلي دي.

پدې بحث کې په مشخصه توګه هغه لاسته راوړنو ته اشاره کوم، کوم چې د هرې جامعي د کلتور او ادب پورې تړاو لري او په هغه کې د لیکوالانو او شاعرانو ونډه او فعالیتونو تر څنګ هغه لاسته راوړني چې د ژبو او ادب دغني کیدوپه اړه ترسره کړي یادونه کوم.

هره بشری ټولنه ځانله پوه او مدبره علمي شخصیتونه، لیکوالان، شاعران او هنري استعدادونه لري چې هر یوې په خپله برخه کې د جامعي او خلکو لپاره په خپل وخت کې مشخص خدمتونه د خپلې پوهې او قلم له لارې سرته رسولې چې دغوي ابتکارات او هلي ځلي تلپاته او نه هیریدونکي دي.

موږ په هیوادونو او نړۍ کې مشهوره لیکوالان پیژنو چې د هغو تاریخي لاسته راوړني د قدر وړ او بشریت ته د خپل قلم له لارې د خدمت مصدر ګر ځیدلي دي.

همدارنګه د منطقي او د نړۍ په سطحه وتلي شاعران لرو چې هرچا په خپل دور کې خپل شعرونه، مجموعي او دیوانونه په میراث پاته کړي او په ډیرو نوربرخو کې هم ددغسي لاسته راوړنو شاهدان یو.

زما مطلب پدې ليکنه کې په مشخصه توږه د هنر او هنرمند په اړه کوم چې د شاعرانو ښکلي شعرونه په خپل خوږو اوازونو کې کمپوزوي اوبيايي خپلواوریدونکو ته څه په ژوندۍ بڼه او څه هم د ميديا له لار وړاندې کوي.

پخواکه یوښکلي شعر په یوښکلي اواز او کمپوزکي دخلکو زرونو ته لارپیدا کوله خونن سبا ددغه ښکلي شعر، اواز او کمپوزترڅنگ د یو ښکلي کلیپ جوړولو ته هم اړین ضرورت او اړتیا شته چې هنرمندان خپل فعالیتونه دبصري ميديا گانوبالخصوص تلویزیونو نو له لارې خپلو لیدونکو او اوریدونکو ته وړاندې کوي.

مورن سبا د ډیرو هنرمندانو د سندرو او کلیپونو سره د تلویزون له لارې آشنا یوچې ځینې یې ښکلي او هغه انځورونه په نظر کې نیولي کوم چې دهمغه مشخص شعر د شاعر د شعر انځور پکې لیدل کېږي مگر بعضی هنرمندان دا کلیپونه داسې جوړوي چې نه د شعر سره تړاو لري او نه د شاعر د شعر دانځورکومه نښه پکې په سترگو کېږي.

ډپورتني اصل په نظر کې نیولو سره په اوسنیو خاصو پرمخ تللو شرایطو کې بشري ټولنه په مشخصه توگه انځورگره شاعرانوته اړین ضرورت احساسوي چې دداسې رشتې شاعرې یو نوي فن او قدم دی د هنر او ادبیاتو په برخه کې چې پدې برخه کې د ادب د مینه والو توجه ورته اړوم.

انځوربزه شاعران هغه شاعران دي چې هم لیکوال دي هم شاعر، هغوی خپل د شعر انځور په اوله کې په نثر لیکي اودخپل دا نځور مختلف حالتونه په نثر او په مناسب ځایونو کې د شعر په بڼه ترسیموي او په همدې ډول د خپل د ښکلي شعر انځور په نثري او شعري بڼه لیکي او ټولني ته یې وړاندې کوي چې دا کار که له یوې خوا یوه نوي لاسته راوړنه ده د نني جوامعوپه ادبیاتوکې د بلې خوا لازمه رهنمايې ده هغه خوږ ژبو هنر مندانو ته چې غواړي خپل د علاقې وړ شعرونه ته لازم اوبښکلي کلیپونه جوړاوخلکوته وړاندې کړي.

په همدې هیلې ددې طرحې په نظر کې نیولوسره دادي خپله لمړني لاسته راوړنه د شین خالی تر سر لیک هغه داستان دي چې پخوا د لنډو کیسو په ډول او اوس دهمدې ناول یا داستان په بڼه د ادب مینه والو ته وړاندې کوم او د بشري نړې ټولو شاعرانو اولیکوالانو څخه هیله لرم چې ددې اصل په نظر کې نیولو سره په دې برخه کې خپل ادبي فعالیتونه لا گړندې کړي.

په همدې اساس په دې لیکنې کې د شین خالی تر سر لیک چې یو ژوندۍ تاریخي کیسه او زموږ د گران هیواددکلیوالي ژوند هغه ریښتني داستان دی چې ددې دووپاکزرونو ځوانانو شین خالی او زیر گل د ژوند د هیلو او ارمانو د پوره کیدوسربیره د کلو او بانډو رسمونه، رواجونه اودخلکودمصرفیتونه په ډیر ساده روان او کلیوالي اشعارو چې اکثره یې د هیواد دوتلو خوږ ژبو هنر مندانو له خوا کمپوز اوکلیپ شوي دي انعکاس دی چې د شین خالی په لنډو کیسو کې څرگند شوی دی.

هیله ده چې دا لنډې ادبي ټوټې د لوستونکو د توجه وړ وگرځي اوهمدارنگه ددوستانوڅخه هیله کېږي چې پدې برخه کې د دې لیکنې د لاغني کیدو په اړه خپل رغنده وړاندیزونه له مور سره په لاندې پته شریک کړي.

دوستان کولی شئ د شین خالی داستان په لاندې پته ولولي.

<http://www.afghannang.com/ketabona/shinkhalay.pdf>

په ډیره مینه